№ 271
D. 8. Października.
ŚRODA.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Zjazd Rycerstwa Polskiego we Lwowie 1485.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wczoraj oznaczono miejsce w którem Pomnik dla *Kopernika* będzie wzniesiony. Stać będzie na Krakowskiem Przedmieściu na przeciw domu *Towarzystwa Król: Przyiacioł nauk* w oddaleniu 36 łokci od tegoż domu. Fundamenta wkrótce maią być założone.

Wiadomość powtórna z *Drezna* iuż zapewnia że JW. Radca Stanu *Okołow* b. Prezes Izby Obrachun: Kawaler Orderu S. *Stanisława* I Kla: rozstał się z tym światem. Zwłoki iego pochowano na nowym ewanielickim smętarzu. Na pogrzebie znajdowali się wszyscy obecni w *Dreznie* Polacy.

W krótce wyjdzie z druku *Hetman Chester* czyli *Narzeczeni* Romans Walter-Skotta w 3ch Tomach, wytłomaczony na ięzyk Polski przez F. L. B.

Za 100 zł: w Listach Zastawnych żądaią zło: 87 gr: 7 i pół, daią zł: 87; a zatem podnoszą się chociaż po losowaniu.

Wyszła z druku część III. Tomu II. *Historji Obyczaiów i Instynktu Zwierząt*, zamykaiąca Owady gryzące, to iest: *Chrząszczowate*, *Wietkopokrzywe*, *Zyłkoskrzydłe* i *Błonkoskrzydłe*. Prenumerata na to Dzieło, przyjmowana iuż tylko będzie do dnia 25 Października r. b.

Przeniosłem mieszkanie do domu JP. *Scholtze* przy ulicy *Przeiazd* pod Ner 648 obok Pałacu Kom: Rzą: Spr: Wewnę: i Policji.

Dr. *Wojde* Prof: Uniwersytetu.

Nowy Polonez na Fortepjano przez Jg: *Chudobę* wyszedł świeżo w składzie muzycznym *K. L. Magnusa* przy ulicy Miodowej Ner 486 Cena złł: 1. Tamże iest do nabycia Plan *Stambułu i Dardanellów*, z planem *Seraiu*; cena złł: 3. — *Metronomy* po złł: 24.

Artykuł nadesłany. — Za szczęśliwy zaiste uważać się musi ten kraj, którego odznaczaiący się obywatele, niezmordowani w swoich pracach i usiłowaniach, nie szczędzą zdrowia (tego dla człowieka najdroższego skarbu) i mozolnych trudów dla przyczynienia się do iego pomyślności i zakwitnienia, którzy mocno przeięci tą prawdą, że iedynie gruntowna oświata i siła moralna wydobywa ludy z nikczemności i one na stopniu znaczenia i poważania stawia, wszystkie swoie zabiegi ku temu zwracaią celowi. W takim stanie znajduie się Polska. Miała ona po wszystkie czasy mniej lub więcej takowych Mężów, ma ich i w czasach obecnych. Pomiiaiąc innych, niech nam wolno będzie wymienić Professora tutejszego Uniwersyte: Królewskiego, W. Hrabię *Skarbka*. Mąż ten, którego obszerną i gruntowną znaiomość nauk, szczególniej administracyjnych, wykrywaią przez niego ogłoszone dzieła, zaszczytnie cenią najoświeceńsze ludy Europy, okazuie kształcona pod nim młodzież, po raz drugi badawczo-naukową do obcych kraiów przedsięwziął podróż. Zwiedziwszy najucywilizowańsze naszej części świata krainy, iako to: Niemcy, Holandją, Danją, Francją, Szwaj-

carją, poznawszy szczegółowo najlepsze w nich zakłady naukowe, mówią, że iuż wraca. Powrót iego nie może nie wzbudzić wielkiego w rodakach oczekiwania, tchnąc w nich tę niepłonną nadzieię, że mąż tak uzdatniony i utalentowany z obfitym nowych postrzeżeń i badań swoich przybędzie plonem.

Sprostowanie. W wczorajszym Kurjerze opuszczono wiersz, na stronnicy 1132, w wierszu 4 z góry, zamiast *Gorzkiewicza* pod *Chocimem*, być powinno *Gorzkowskiego* walczącego obok Hetmana *Chodkiewicza* pod *Chocimem*.

Wczoraj było ciepła stopni 11. Deszcz ulewny.

ROZMAITOŚCI.

Nowodworski Bartłomiej Kawaler Maltański, był później Kommandorem Poznańskim, walczył z wielkim dla siebie zaszczytem przez lat 17 we Francji i Sabaudji. W Malcie zostawszy Kawalerem, do wielu wypraw przeciw niewiernym należał. Wielki Mistrz Maltański nazywał go ozdobą północy, 8 lat z chwałą w Malcie służył. Wielą ranami okryty wróciwszy do kraiu, za panowania *Zygmunta III*, do wielu wypraw należał iako Kapitan niemieckiej roty. Najczynniejszym był przy dobywaniu *Smoleńska* r. 1618. *Bohomolec* w życiu *Jerzego Ossolińskiego* wystawia widzenie się *Nowodworskiego* z *Szechinem* dowodzącym w *Smoleńsku*, obu walecznemi wodzami: »Bawiło to, mówi, niewypowiedzianie Królewica, i dworskich i najpierwszych woyskowych ludzi, gdy sobie wzaiemnie przypominali iakim sposobem ten dobywał, a tamten bronił *Smoleńska* i ieden drugiego zabiegi mięszał, na końcu tak się w sobie rozkochali, iż natychże murach na których wzaiemnej ieden drugiego zguby szukali, przysięgli sobie wieczne braterstwo, godni oba nieśmiertelnej pamięci rycerze.» W dowód szacunku i nagrody Król *Zygmunt* publicznie w *Wilnie* łańcuch złoty z medalem swej twarzy nań włożył, drogą i starożytną szablą rycerską, tudzież kommanderją Poznańską go udarował. Tenże *Nowodworski* dochód na szkoły mniejsze z maiątku swego opatrzył, dotąd w *Krakowie* utrzymuie się *Bursa* Nowodworskiego, prócz tego zapisał 5000 złotych, aby z procentu tej summy dochód, na drukowanie pożytecznych pism był obracany. Umarł 1623 r.

W szacownem dziele P. *Szyrmy* o *Anglji* i *Szkocji* wyczytuiemy następuiące szczegóły o izbie niższej w *Anglji*. Do izby niższej wchodzi się ciemnym korytarzem i schodami, powierzchowność iej nieodpowiada wcale ważności przeznaczenia. Jest to sala z dawnej Kaplicy przerobiona, ciasna i brudna, z obu stron wznoszą się ławki zielonym safjanem obite przeznaczone na siedzenia dla członków Parlamentu. W głębi iest miejsce, gdzie na wyniosłem krześle zasiada Mówca, po naszemu Marszałek Sejmu, który przez izbę bywa obierany, a przez Króla na ten urząd potwierdzony. Zabieraiący głos w izbie do niego obraca mowę, przed nim leży laska, znamie iego wysokiej władzy którą zagaiaiąc obrady podnosi na stół, odraczaiąc lub zrywaiąc chowa pod stół. Na stole składaią się *bile* czyli proiekta do praw; przy nim siedzą dwaj Assesorowie i ieden Sekretarz. Naprzeciw siedzenia Mówcy iest galerja przeznaczona dla publiczności, ale dla szczupłości miejsca nie mieszcząca więcej nad 130 osób, wchodzi się na nią za biletem członka parlamentu. Na tej galerji siadaią Skoropisarze, którzy każdą rzecz co się dzieie lub powie w izbie przez skrócenia spisuią i natychmiast podaią do gazet, tak prędko drukuią, że nazaiutrz o 8 rano publiczność czyta, co do 2giej lub 3ciej godziny w nocy było uchwalone. Opisy tych

narad zajmuią często całą długą gazetę. Zecery całą noc ie układaią, trudno poiąć iak mogą wydołać takiej pracy, która zawsze na czas wychodzi. — W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północ: liczne zbieraią składki na wsparcie Greków. Komitet Grecki w *Filadelfji* często ogłasza odezwy do przyiaciół sprawy Greckiej w Ameryce; a głos iego iest słyszany przez znaczną liczbę osób, pragnących widzieć ustalone odrodzenie się Grecji. Do Kwietnia r. b. Komitet ten zebrał 25,485 dollarów, i za pomocą tej summy posłał do Grecji 2 okręty z ładunkiem 1722 beczek mąki pszennej, 300 beczek mąki żytnej, 1692 beczek sucharów morskich, 45 becz: pekeflejszu i wieprzowiny wędzonej, 200 becz: ryb, 39 becz: grochu Tureckiego, prócz tego znaczną ilość ubiorów, lekarstw, narzędzi chirurgicznych itp. Miasto przemysłowe *Pittsburg* w *Pensylwanji* ofiarowało 1800 dollarów, większą część tej summy złożyli prości robotnicy. Prowincja *Czester* dała 3400 piastrów. Damy miasta *New Jork* złożyły prace rąk swoich, których sprzedaż przyniosła 2000 dollarów (przeszło 18,000 zł.) — W Anglji urodziło się przenicy w r. 1820 16 miljonów kwarterów, w 1821 r. 12 i pół miljonów kwar:, w 1822 r. 13 i pół miljo: w 1823 r. 11 mil: kwar: w 1824 r. 11 i pół miljo:, w 1825 r. blisko 13 miljo: w 1826 r. 13 mil:, a w 1827 r. 12,530,000 kwar: (kwarter obejmuie 71 garcy i kwartę. — Powracaią się wieki usiłowań około roboty *złota*. Doktor *Hermansztadt* w *Hanowerze* z połączenia kilku metalów, utworzył mieszaninę maiącą kolor, gęstość, ciągłość, ciężkość gatunkową i wszystkie własności złota. Sposób zaś wyrabiania tego złota iest następuiący: bierze się 16 części czystej platyny, 7 części czystego cynku, iedna część czystej miedzi, posypuią się węglem na proch startym, mieszaią się w tyglu, i dopóty topią, dopóki się iedna massa nieutworzy, która będzie złotem żądanem.

Myśli. — Rostropność bez męztwa na nic się nieprzyda w wojnie, męstwo bez rostropności iest szkodliwem. — Najnieszczęśliwszy złudzi iest człowiek zazdrośny bo wszyscy na iego udręczenie pracuią. — Najszpetniejsze dzieci pięknemi są w oczach rodziców, a to w tem właśnie natężeniu w iakiem każdy iest kontent ze swego rozumu. — Nikt bardziej w drugim niewidzi występku, iak który go do własnego użył pożytku. — Temu najpotrzebniejsza rada, kto rozumie że się bez niej obejdzie. — Niech tylko Pan gałąź ruszy, słudzy gruszki oberwą. — Sprawiedliwość zaludnia, krzywda pustoszy.

Życzenia.

Astolf wymówny w dniu mego imienia
Przez cały kwadrans oświadczał życzenia;
Stanisław rzekł słów parę, ale te dwa słowa
Stokroć mi przyiemniejsze niż sążnista mowa.
Jednemu składam dzięki a drugiemu wierzę;
Ten życzy długo *chytrze*, ten krótko lecz *szczerze*.

S Z A R A D A.

Przez 1*wsze* zwrócone z 2*giem* niezwróconem
Mieszkanie iest oświeconem.
Trzecie od szkody nieraz zabespieczy
A *wszystko* leczy.
(Zeszła Szarada *Odwłoka.*)

---

licy iako też i na prowincjach aby raczyli się zgłosić do Księgarni tegoż wyżej wymienionego za cenę też samą iak zawsze, chociaż daleko większy Kalendarz na rok 1829 iak w innych był latach, bo się w nim znajduie opisanie o Pszczołach z ryciną iedną rżniętą na Miedzi. Cena Kalendarza iednego zł: 1 gr: 15.

DONIESIENIA.

W okolicy Warszawy, o pół mili za linją konsumpcyjną, iest Browar z wszelkiemi rekwizytami do wynaięcia. Wiadomość przy ulicy Senatorskiej Nr 469 u Rządcy JP. Michała Wojnickiego.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż w dniu 14 Października r. b. o godzinie 9tej zrana w Warszawie na Rynku Nowego Miasta prawnie zaięte ruchomości iako to: Komody, Kanapy, Krzesła, Lustra, Zegar ścienny z szafką, Stoliki i t. d. przez publiczną Licytacją więcej daiącemu i przybicie otrzymuiącemu za gotowe pieniądze sprzedane będą. — *Kazimierz Alexander Garbolewski K.T.C.W.M.*

Ktoby sobie życzył Murgrabiego, raczy się zgłosić pod Nr 761 przy ulicy Elektoralnej mieszka na Facjatce od frontu.

Książka na Piwo z Administracji dla JP. Czernikowskiej wydana, zgubioną została. U kogo się znajduie, uprasza się o oddanie pod Nr 24 przy ulicy Piwnej, na dole, za nagrodą.

Przy ulicy Chłodnej pod Nr 926 Lit: B. w Browarze sprzedane będą dnia 9 b. m. o godzinie 3 po południu różne dotychczas niewyprzedane do fabrykacji Piwa należące przedmioty, tudzież porządki gospodarskie, za gotowe pieniądze, o czem się chęć kupna maiących zawiadomia. — *Jan Felix Wilski R. K. Z. W. M.*

Młody Francuz, który oraz i Niemiecki ięzyk posiada, życzy sobie miejsca Guwernera, w Warszawie lub na Prowincji; wiadomość o nim powziąść można u Rządcy domu, w Pałacu Hrabiów Małachowskich przy ulicy Senatorskiej pod Nr 459.

W zeszły Piątek zgubiono została Tabakierka srebrna, wewnątrz wyzłacana, staroświecka, w kształcie muszli płaskiej. Ktoby takową znalazł, raczy dać wiadomość pod Nr 1269 przy ulicy Nowy Swiat do P. Bukowskiego; za nagrodą.

Na żądanie SSrów Sukiertów, podpisany Reient zawiadamia publiczność, iż dom do tychże SSrów należący, przy ulicy Zakroczymskiej pod Nr 1833 położony, wydzierżawiony zostanie na rok ieden, poczynaiąc od dnia 1 Października r. b. przez publiczną Licytacją dnia 15 m. i r. b. o godzinie 3ciej z południa w Kancellarji hypoteczney podpisanego Reienta w Pałacu Rządowym Krasińskich zwanym exystuiący, odbyć się maiącą; gdzie i warunki aż do czasu Licytacji przeglądane być mogą. — *Jan Felix Wilski* R. K. Z. W. M.

Pod Nr 411 przy ulicy Krakowskie Przedmieście są rożne Appartamenta i Stancje z wszelkiemi wygodami do naięcia każdego czasu. Wiadomość u właściciela tamże.

Za pozwoleniem Zwierzchności.

Essencja Orjentalna do upiększenia płci. — Podpisany Obywatel w Mieście Woiewódzkiem Siedlcach zamieszkały, ma zaszczyt donieść Szanownej Publiczności iż taż sama Essencja orjentalna, którą ś. p. Chrystjan Ettinger, w Anglji wydoskonalił i onej sposobu robienia sam mnie udzielił, w tej samej dobroci teraz przezemnie fabrykowana, dostać iej można iak dawniej w Warszawie u JP. Thugut w Sklepie na rogu ulicy Piwnej naprzeciw Zegara Zamkowego Nr 30. i u podpisanego w Siedlcach w większych flaszkach po złp: 9, i mniejszych po złp: 4, gr: 15. Essencja ta, powtórnie przez W. Fizyka Miasta S. W. examinowana i za nieszkodliwą uznana, na której robienie i sprzedawanie otrzymałem pozwolenie, czyni płeć piękną, białą, delikatną, kolor twarzy czerstwy i kwitnący, odeimuie skorbutyczną czerwoność, trędy, liszaie, zmarszczki i piegi, nadto nie przyiemny odor z ust oddala za użyciem onej do płukania, przepis użycia przy każdej flaszcze znajduie się. — *Józef Zieliński.*

W zeszły Piątek d. 3 Października, z domu Nr 1856 przy ulicy Zakroczymskiej położonego, zginął stary Wyżeł kasztanowaty, łaciasty na tle białem, rassy miernej, gładki zawiesisty, z długim ogonem, maiący skałkę na lewem oku. Za wyśledzenie Psa tego, właściciel w domu wyżej wymienionym mieszkaiący ofiaruie złp: 18 nagrody.

Przechodząc z ulicy Trębackiej na Senatorską zginęła Suczka kasztanowata, uszki długie, mała, rok przeszło maiąca, z rassy Angielskiej, obruszkę mosiężną na szyi maiąca i dwie nóżki przy samych pazurkach białe maiąca. Znalazca raczy ią oddać pod Nr 806 przy ulicy Solnej w domu Krauzego Kowala za przyzwoitą nagrodą.

TEATR. Jutro Opera *Przerwana Ofiara.*